

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/494/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715210331
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5715210331.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa: S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom K. XX, proti odporcovi: Obecný úrad Ďanová, so sídlom Ďanová 22, IČO: 00 316 644, v konaní o nejasnom návrhu, o odvolaní navrhovateľa proti uzneseniu Okresného súdu Martin č. k. 10C/313/2015-23 zo dňa 02.09.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Martin č. k. 10C/313/2015-23 zo dňa 02.09.2015 z r u š u j
e a v r a c i a vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením okresný súd odmietol podanie navrhovateľa zo dňa 20.07.2015, doručené súdu dňa 23.07.2015, ktorým si navrhovateľ uplatnil voči odporcovi bolestné vo výške 3.000,- eur za vyvrnutie členka. Z tvrdení navrhovateľa uvedených v podaní vyplýva, že v dôsledku výkopových prác je na ceste medzi rodinnými domami vypílený asfalt po celej šírke a pod jeho domom sa nachádza veľká jama. Uznesením č. k. 10C/313/2015-15 zo dňa 11.08.2015 okresný súd vyzval navrhovateľa, aby v lehote 15 dní doplnil svoje nejasné a neúplné podanie. Zároveň bol poučený v zmysle ustanovenia § 43 ods. 2 O. s. p., že pokiaľ nebude návrh o náležitosti uvedený v odôvodnení predmetného uznesenia doplnený a opravený, tak pre uvedený nedostatok nebude možné v konaní pokračovať a súd predmetné podanie odmietne. Podľa okresného súdu podanie neobsahovalo riadne označenie účastníkov konania, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, vymedzenie predmetu konania a presné označenie petitu. Na uznesenie navrhovateľ reagoval podaním zo dňa 25.08.2015, v ktorom uviedol, že v dôsledku kopania kanálu došlo k vypíľovaniu asfaltu s tým, že železný prechod je nedokončený a namiesto toho je tam iba veľká jama. Na základe uvedeného okresný súd konštatoval, že navrhovateľ svoje podanie riadne nedoplnil o náležitosti, na ktoré bol vyzvaný. Preto okresný súd postupoval v zmysle ustanovenia § 43 ods. 2 veta prvá O. s. p. a podanie odmietol.

Proti tomuto uzneseniu podal navrhovateľ v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uviedol v ňom, že predmetom veci, ktorá patrí Obecnému úradu Ďanová, je tzv. „rygol“, ktorý neslúži veci a hlavne ľuďom, čo bývajú pred ním. Žiadal, aby obecný úrad hneď odstránil nevyhovujúce železá a zaliat tú časť cesty, ako bolo predtým - asfaltom. Ďalej žiadal, aby mu obecný úrad vyplatil odškodné podľa lekárskeho posudku za trvalé následky, a to sumu 850,- Eur. Odvolanie bolo podpísané „rodina P.“.

Prvostupňový súd uznesením č. k. 10C/313/2015-32 zo dňa 30.10.2015 vyzval na doplnenie svojho neúplného odvolania o náležitosti uvedené v odôvodnení uznesenia. Poukázal na to, že odvolanie neobsahuje presné označenie, proti ktorému rozhodnutiu odvolanie smeruje a čoho sa domáha svojím odvolaním. Zároveň vytkol, že je potrebné presne uviesť, kto podal odvolanie, nakoľko odvolanie zo dňa 23.09.2015 je podpísané „rodina P.“ a súdu tak nie je zrejmé, kto odvolanie podáva - či navrhovateľ alebo iné osoby.

Odvolaateľ svojím podaním doručeným okresnému súdu dňa 23.11.2015 označil navrhovateľa a odporcu, uviedol spisovú značku, proti ktorému rozhodnutiu jeho odvolanie smeruje. Zároveň uviedol, že existuje nebezpečenstvo pre ľudí, ako aj autá, ktoré tam prechádzajú a preto žiada vyplatiť kompenzáciu všetkého, a to vo výške 1.500,- eur. Podanie zároveň podpísal ako fyzická osoba.

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.), prejednal vec v medziach podľa ustanovenia § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu zrušil podľa ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. a vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p..

Podľa § 5 ods. 1 O. s. p., súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

Podľa ustanovenia § 30 O. s. p., účastníka, ktorý požiadava o ustanovenie advokáta a u ktorého sú predpoklady, aby bol oslobodený od súdnych poplatkov, súd odkáže na Centrum právnej pomoci. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že procesne spôsobilému účastníkovi môže byť ustanovený zástupca z radov advokátov za splnenia zákonných predpokladov:

- žiadosť účastníka konania,
- účastník spĺňa predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov,
- je to potrebné na ochranu jeho záujmov.

Ustanovením zástupcu účastníkovi na jeho žiadosť súd realizuje naplnenie čl. 37 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, podľa ktorého má každý právo na právnu pomoc pred súdmi, a to od začiatku konania. O možnosti požiadať o ustanovenie zástupcu z radov advokátov musí byť účastník poučený (uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 19. júna 2008, sp. zn. 21 Cdo 3676/2007).

Z obsahu súdneho spisu mal krajský súd preukázané, že okresný súd síce správne vyhodnotil podania navrhovateľa ako nejasné a neúplné, avšak nesprávne postupoval pri výzve (uznesení) na doplnenie podaní a tým odňal navrhovateľom možnosť konať pred súdom. Uznesením č. k. 10C/313/2015-15 zo dňa 11.08.2015 okresný súd vyzval navrhovateľa, aby v lehote 15 dní od doručenia uznesenia doplnil svoje nejasné a neúplné podanie tak, aby toto obsahovalo všeobecné náležitosti uvedené v § 42 ods. 3 O. s. p. a osobitné náležitosti uvedené v § 79 ods. 1 O. s. p.. Okresný súd v odôvodnení uznesenia špecifikoval, ktoré konkrétne náležitosti treba v podanom návrhu doplniť, avšak absentuje v ňom poučenie v zmysle ustanovenia § 30 O. s. p., ktoré by „upozornilo“ navrhovateľa o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci. Krajský súd tiež dodáva, že v danej veci bolo poučenie nevyhnutné vzhľadom na charakter sporu (náhrada škody z titulu bolestného) a neprávne vzdelanie navrhovateľa. Pokiaľ by aj uznesenie prvostupňového súdu o odmietnutí podania navrhovateľa zo dňa 02.09.2015 obsahovalo poučenie v zmysle § 30 O. s. p. (v danom prípade tomu tak nebolo), tak takéto poučenie, vzhľadom na štádium konania (o podaní už bolo rozhodnuté), by nemohlo spĺňať účel poučenia v zmysle vyššie citovaného ustanovenia. Opačný výklad by bol príliš formalistický s tým, že jeho dôsledkom by bol opak skutočného významu a účelu poučovacej povinnosti, čím by sa poprel jej materiálny obsah. V danom prípade však prvostupňový súd úplne rezignoval na poučovaciu povinnosť podľa ustanovenia § 30 O. s. p.. Odvolací súd konštatuje, že ani výzva na doplnenie neúplného odvolania neobsahovala poučenie v zmysle citovaného ustanovenia.

Pri konštatovanom zistení nedostatočného poučenia o poskytnutí právnej pomoci došlo k naplneniu dôvodu pre zrušenie uznesenia okresného súdu v rámci ustanovenia § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., t. j. z dôvodu odňatia možnosti navrhovateľovi konať pred súdom. Na túto zistenú vadu prvostupňového konania musí odvolací súd prihliadnuť, a to i ex offo, súčasne z vyššie uvedených dôvodov došlo i k naplneniu ustanovenia § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. pre zrušenie napadnutého uznesenia okresného súdu a podľa ustanovenia § 221 ods. 2 O. s. p. pre vrátenie veci prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. V ďalšom konaní okresný súd opätovne vyzve navrhovateľa na doplnenie jeho podania a zároveň ho poučí (vysvetlí) o možnosti v zmysle ustanovenia § 30 O. s. p., prípadne zvolí formu informatívneho výsluchu.

Odvolací súd o trovách konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 224 ods. 3 O. s. p., podľa ktorého ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.